

Expunere de motive

Prezenta propunere legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii nr.1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției.

Legea nr.1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției, reprezintă legea cadru în materie de cooperăție cu excepția prevăzută la art.3, referitoare la cooperăția de credit, care este reglementată prin lege specială.

Raportul cu amendamente la proiectul Legii privind organizarea și funcționarea cooperăției adoptat de Camera Deputaților în data de 27.04.2004 a reprezentat o muncă începută cu trei ani jumătate în urmă a Comisiei pentru industrie și servicii și Comisiei pentru politică economică, reformă și privatizare care au dezbatut, au purtat un dialog permanent și au colaborat cu Agenția pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii și Cooperăție, reprezentanții organizațiilor cooperatiste și a beneficiat de legislația Uniunii Europene și de documente și chiar întâlniri cu reprezentanți ai forurilor internaționale din domeniul cooperăției și ai Comisiei Europene. Astfel în această lege se regăsesc aplicate Recomandarea privind promovarea cooperativelor, Organizația Internațională a Muncii, Geneva, iunie 2002, în care “ cooperativa este un grup autonom de persoane asociate în mod voluntar într-o activitate deținută în comun, la capitalul căreia contribuie în mod echitabil, își asumă o cotă acceptabilă de riscuri și beneficii, participă activ la conducerea acestei activități și exercită un control democratic, în scopul satisfacerii intereselor lor economice, sociale și culturale. ” iar, promovarea și întărirea identității cooperatiste se bazează pe valorile și principiile cooperatiste conținute în „Declarația privind identitatea cooperativistă”, adoptată de Adunarea generală a Alianței Cooperatiste Internaționale în 1995 la Manchester.

La ora actuală în UE sunt în jur de 300.000 de cooperative care dau de lucru la 4,8 milioane de persoane. Acestea sunt prezente în toate statele membre și în țările candidate și au influență asupra vieții cotidiene a mai mult de 140 milioane de cetățeni care sunt membrii acestora. Dezbaterea privind rolul cooperativelor a intrat în centrul atenției opiniei publice după

adoptarea de către Consiliul European în iulie 2003 a Regulamentului nr.1435 referitor la statutul societății cooperative europene și Directiva 2003/72/CE privind participarea lucrătorilor la procesul decizional al SCE.

În contextul apropiatei integrări în Uniunea Europeană, aplicarea Titlului VIII “DISPOZITII FINALE”, al Legii nr.1/2005 privind organizarea și functionarea cooperatiei, prin care se dispune modul de implementare al legii, reprezinta o prioritate care a fost prevăzută de Programul de guvernare. Acest lucru cu atât mai mult cu cât după Legea nr.18/1991, Legea nr.1/2000 și Legea nr.10/2001, această lege avea menirea de a restabili încrederea membrilor cooperatori în valorile cooperatiste acceptate pe plan internațional, într-un cuvânt încrederea în statul de drept, în garantarea dispariției pentru totdeauna a “centralismului democratic.”

Dar de fapt realitatea este cu totul alta. În datele de 19.04.2005 și 10.05.2005 am prezentat de la Tribuna Camerei Deputaților două declarații politice prin care atrăgeam atenția și făceam un apel către consiliile locale și județene, către mass media de a ajuta la popularizarea Legii nr.1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției, și în special asupra articolului 117 care aveau scopul de a demara procesul de reorganizare a domeniului cooperatist pe baze democratice.

Spuneam în acele declarații că acest lucru poate contribui la urgentarea aplicării legii prin promovarea către membrii cooperatori a unei informații corecte și necesare și opunerea la efectul negativ informațional perpetuat de organizații neadaptate unor principii democratice. Arătam că ceea ce se întâmplă în teritoriu, aşa cum rezultă din informațiile și sesizările pe care le-am primit arată că cele două centrale mari, UCECOM și CENTROCOOP, care potrivit articolului 121 al legii trebuie să se reorganizeze, ignoră dispozițiile Legii nr.1/2005, ca de exemplu aplicarea art.117(6) care dispune lichidarea organizațiilor cooperatiste care nu și-au înregistrat statutele în termenul prevăzut de 9 luni de la intrarea în vigoare a Legii nr.1/2005, fapt care ar permite eliminarea acelor cooperative care vor să se reorganizeze pe baze democratice, dar nu au informația necesară sau sunt împiedicate să o facă. Acest lucru ar putea fi continuat de preluarea patrimoniului acestora în favoarea UCECOM/CENTROCOOP cu o eventuală elaborare de legi speciale care să recunoască încă o dată aceeași confiscare.

Prin emisarii lor, cele două centrale fac presiuni asupra conducerilor cooperativelor din provincie pentru declarații de fidelitate și aderare necondiționată la structurile vechi și doresc în continuare asocierea în plan teritorial și național obligatorie în Decretul-Lege nr.66/08.02.1990, care, nu

era compatibil cu Constituția și alte legi organice adoptate după 1991, aplicând de ani de zile “centralismul democratic”. Structurile județene, ATCOM și națională, UCECOM sunt popularizate în continuare, cu rol de dirijare și control, care încalcă calitatea de membru cooperator și principiile cooperatiste.

Menținerea patrimoniului, deși organizațiile cooperatiste nu trebuie să aibă drepturi patrimoniale, pentru a reprezenta în fapt interesele economice ale membrilor lor, ca și opunerea la reconstituirea proprietății, conform Legii nr.1/2005, în care asocierile nu sunt obligatorii, ci voluntare, sunt principalele puncte susținute de proiectul de Lege privind organizarea și funcționarea cooperației meșteșugărești promovat de UCECOM în 1995, și pe care îl susține în continuare.

Datorită acestei situații create de UCECOM și CENTROCOOP, care nu numai că s-au opus permanent promulgării legii cadru a cooperației, respectiv Legii nr.1/2005, dar au reușit să introducă în această lege unele dispoziții, care le permit să nu se reorganizeze, legea este inaplicabilă. De aceea consider necesar ca acestea să fie eliminate din această lege, pentru ca să se atingă scopul legislativ urmărit. Acela de a avea o lege viabilă, care să permită reconstrucția unei proprietăți confiscate de regimul comunist și a cărei desăvârșire se petrece în prezent.

Modificările vizează faptul că centralele cooperatiste trebuie să fie atestate sau nu, în mod democratic, iar patrimoniul lor să fie preluat de cei care l-au creat, iar nu menținut cu orice preț, în detrimentul membrilor cooperatori. Se propune astfel abrogarea în totalitate a unei legislații care a permis abuzuri continue, a unor articole care permit deținerea unui patrimoniu acaparat abuziv, și eliminarea unor posibilități de a întreprinde activități economice la nivelul asociațiilor/uniunilor, care au funcții de reprezentare a membrilor cooperatori. Numai această reclădire a proprietății cooperatiste, de la bază spre asocieri la nivel superior dar complementar, poate permite o dezvoltare salutară și necesară a acestui sector care ar trebui să redevină puternic pentru a întări pătura de mijloc, micii proprietari care au condus întotdeauna România înainte, și o pot conduce spre noul context european.

Inițiatori

Antal István
deputat UDMR de Harghita

Erdei-Dolóczki István
deputat UDMR de Satu-Mare